

Nova zdravstvena postaja v Velikih Laščah

Starejši zdravniki trdijo, da je delo na terenu lepo in lahko. Ob tem pa radi pozabljajo, da so bili ljudje na podeželju pred leti res nezahtevni. Danes je drugače. Zavarovanci – kmetje morajo letno nakazovati sredstva. Hkrati s tem se pojavlja miselnost: če sem denar dal, ga moram tudi porabiti. In gre k zdravniku. Zdravstvena postaja Velike Lašče sodi pod Ljubljano, čeprav je od nje oddaljena dobrih 30 km. V njej je edini zdravnik Darinka Grmek-Štrukelj: »Če me vprašate, ali so vsi bolni, ki pridejo v ambulantno, težko odgovorim. Marsikdo pride tudi zato, da razjasni svoje težave. Tudi to je oblika zdravstvenega varstva.«

V Velikih Laščah je čakalnica vedno zasedena. V juniju, juliju in avgustu pride dnevno kakih 40 do 50 pacientov. V drugih mesecih pa imajo dnevno od 60 do 90 bolnikov. Norma za enega zdravnika je 36 pacientov. In v Laščah imajo samo eno zdravnico, ki sama ugotavlja, da je vprašljivo, ali lahko pod takimi pogoji nudi bolniku vse, kar bi morala.

Če bi namestili še enega zdravnika, bi bile storitve lahko mnogo boljše, uvedli pa bi lahko tudi dežurstvo.

Zdravstvena postaja v Velikih Laščah pokriva teren 100 kvadratnih kilometrov. Vanjo se zateka 3600 prebivalcev krajevnih skupnosti Velike Lašče, Rob in Turjak, prihajajo pa tudi iz obrobnihi vasi ribniške občine, ki težijo na laško stran.

Zdravnica Darinka Grmek-Štrukelj

Darinka Grmek-Štrukelj

Zavit hodnik, ki predstavlja čakalnico zdravstvene postaje v Velikih Laščah je vedno nabito poln

kelj trdi, da ljudje tukaj niso v enakopravnem položaju z Ljubljanci. V Ljubljani imajo namreč ljudje stalna dežurstva, večjo možnost specialističnih pregledov. Težave imajo tudi ob zdravljenju na domu povsem negibnih pacientov. Zdravnica jih obiskuje po rednem delovnem času. Žal jim ne more nuditi rednega tedenskega obiska. Medtem, ko je ona na terenu, se namreč lahko zgodi marsikaj. Pacient, pa čeprav je nujen primer, bo moral čakati nekaj ur, saj ni takrat v ambulanti nikogar, ki bi mu pomagal.

Predpogoj za kadrovsko okrepitev je prostorska ureditev zdravstvene postaje. Le-ta je namreč trenutno v neprimernih prostorih, kjer sta bili nekoč stanovanji. V Velikih Laščah so se zato odločili za krajevni samoprisevek, ki je zelo dobro uspel. Tako so že izdelali programske zasnove. Le-te so ocenili na občinski zdravstveni skupnosti, na ljubljanski regijski skupnosti ter na medicinskem svetu Zdravstvenega doma Ljubljana. Nov montažni objekt naj bi bil velik približno 300 kvadratnih metrov. Gradnjo naj bi načrtovali tudi v srednjeročnem načrtu. Trenutno čakajo urbanistično obdelavo terena. Seveda vseh sredstev ne bodo mogli zbrati sami. Doslej so tudi oni solidarno združevali sredstva za objekte v Ljubljani in zato sedaj upravičeno pričakujejo pomoč družbe.

Prav zdravstvena postaja je problem, ki je krajanje Velikih Lašč zbudil iz medlosti v veliko aktivnost. Najbrž ne bi bilo prav, da bi bili razočarani.

IVO BREČIČ

Koliko nas je in kakšna je naša socialna podoba?

Koristno usposabljanje

Center za socialno delo v naši občini je skupaj z občinskim društvom socialnih delavcev 3. oktobra pripravil zanimiv in koristen enodnevni seminar za prostovoljne socialne delavce, kateri so se ga v velikem številu udeležili. Izbor obravnavanih tem je bil skrbno pretehtan, kar so potrdile tudi plodne razprave. Vsaka izmed tem – to je – pomembnost ustreznega načina kontaktiranja prostovoljnega socialnega delavca v njegovem delovnem okolju, Alkoholizem in Družbena skrb za otroka v krajevni skupnosti – pa je hkrati opozarjala tudi na večjo družbeno pozornost do vseh tistih problemov s katerimi se pri svojem delu srečujejo prostovoljni socialni delavci. Ob tem pa gre pohvaliti tudi nadvse dobro pripravo seminarja, ki predstavlja učinkovito obliko usposabljanja kadrov na tem področju.

Nedavna zelo uspešna seja Skupščine skupnosti socialnega skrbstva naše občine je podrobno analizirala dosedanj razvoj socialnega skrbstva, pri čemer je bilo precej govora tudi o osnovnih značilnostih demografskih gibanj. Prav zato želimo v tem članku nameniti nekaj besed več o tem vprašanju. Številčne podatke povzemamo iz predložene analize o kateri bo razpravljala tudi skupščina skupnosti socialnega varstva in pozneje tudi (tako bomo predlagali) vsi trije zbori občinske skupščine.

Problematika s področje socialnega skrbstva je v večini občin skoraj enaka vendar to ne velja

v celoti za našo. Specifično zanjo je njen teritorij ter značaj mestne – podeželske občine.

Pomemben podatek za družbeno ekonomsko razvitost občine je nedvomno struktura prebivalstva in njegova zaposlenost.

Ob koncu minulega leta je bilo v naši občini zaposlenih

- v gospodarstvu – 11.259 prebivalcev
- v negospodarstvu – 5.571 prebivalcev

Od skupnega števila prebivalcev v naši občini, ki znaša ob koncu minulega leta 74.027 je našlo v občini zaposlitev v družbenem sektorju le 17.335 oseb oziroma 23,4 odstotkov. Ta številka nam pove, da je naša občina gospodarsko še precej : razvita. Tako je moralo iskati zaposlitev na območjih drugih občin kar 19.170 občanov oziroma 25,9 odstotkov od skupnega števila prebivalstva v letu 1978.

Klasifikacijska struktura prebivalstva po generacijskih skupinah je bila ob koncu leta 1978 naslednja:

od 0–6 let	7.555	oziroma 10,2%
od 7–14 let	9.142	oziroma 12,3%
od 15–19 let	5.240	oziroma 7,1%
od 20–24 let	6.140	oziroma 8,2%

od 25–59 let	35.800	oziroma 48,4%
od 60–	10.185	oziroma 13,8%

Po demografskih podatkih je torej v naši občini že 13,8 odstotkov oseb starih nad 60 let. Življenska doba v skladu z republiškim povprečjem je v naši občini daljša, saj znaša za žensko že 72 let in za moškega 68 let.

Smrtnost je v upadanju, nizka pa je fertilitet (rodnot žena), kar je tipično za stare narode. Na podlagi teh ugotovitev sodi naša občina med stare, predvsem pa glede na republiško povprečje starih oseb nad 60 let, ki je že ob popisu prebivalstva leta 1971 znašala 14,8 odstotkov.

Stara populacija prebivalstva je posebno izrazito zastopana še vedno na podeželskem delu občine, kjer so zastopane naslednje kategorije: ostareli kmetje, preužitkarji, bivši dninarji in dninarke, hlapci, dekle, skratka: v bivšem družbenem sistemu nezavarovani delavci, ki so na starost ostali brez potrebnih sredstev za preživljanje.

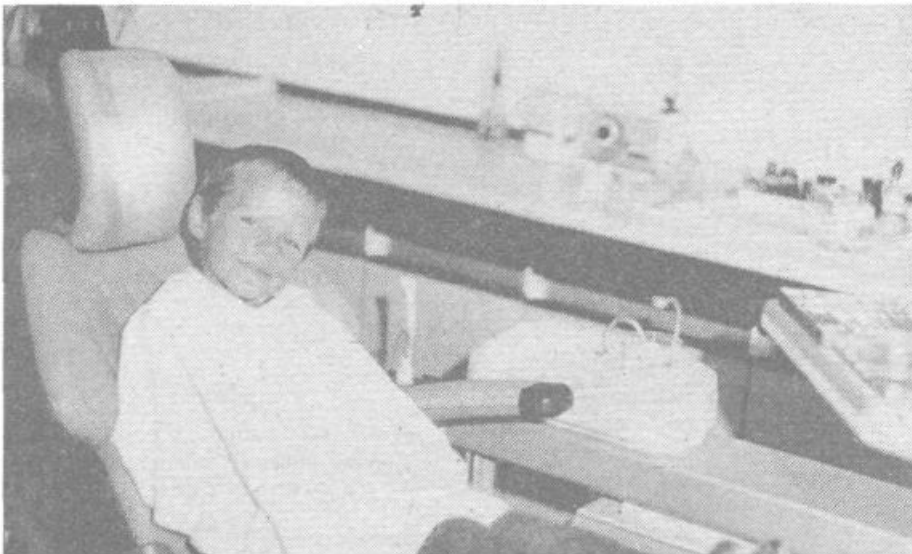
Podobno je z ostarelimi kmeti, ki so na starost ostali sami na kmetijah. Glede na močan pojav migracijskih procesov v preteklosti, kakor tudi na socializacijo vasi, je mlada delovna sila množično zapuščala kmetije in se odseljevala v mesto in industrijska središča, kjer se je zaposlila.

Otroci svojih staršev v večini primerov materialno ne podpirajo ali pa so celo pozabili nanje. Ostareli kmetje pa seveda zemlje ne morejo več obdelovati. Ker jim ta brez delovne sile ne more koristiti oziroma jim zagotavljati sredstva za preživljanje. Tako je skupnosti socialnega skrbstva in strokovni socialni službi ostala dediščina preteklosti, ki jo tako po strokovni kot po materialni plati močno bremeni.

Naša občina ima tudi značaj mestne občine. Tako je v njej prisotna tudi problematika s področja socialnega skrbstva, ki je tipična za večja mesta. Pri tem mislimo predvsem na pojav mladinske kriminalitete, ki v naši občini v zadnjih letih kaže na upadanje, kar je zasluga posebnega prizadevanja strokovne socialne službe ter drugih institucij, ki se ukvarjajo s to problematiko. Nadalje se v zadnjem času pojavljajo primeri narkomanije med mladino, da ne govorimo o pojavu alkoholizma, ki je v naši občini – na žalost – zelo močan. Podatki namreč kažejo, da iz leta v leto raste število registriranih alkoholno zasvojenih oseb.

O tej in drugi problematiki socialnega skrbstva pa še drugič kaj več.

SLAVO KOBE

Utrinek iz Dobrove. V tej lepi in novi zobni ambulanti pa me ni več strah!